

BESLUT

2020-04-27

Dnr: 19/03809

SAKEN

Nyheter i P4 Blekinge, 2019-11-07, kl. 6.30, 7.30, 8.30 och 9.30 samt *Morgon i P4 Blekinge*, 2019-11-07, inslag om en medborgarskapsceremoni i Sölvesborgs kommun; fråga om opartiskhet och saklighet samt beriktigande

BESLUT

Inslagen frias. De strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Nyheter i P4 Blekinge kl. 6.30, 7.30 och 8.30

Inslagen var i stort sett likalydande och inleddes på följande sätt.

(Nyhetsuppläsare) – Sverigedemokraterna vill särskilt belöna de som har klarat av att lära sig svenska nästa gång som Sölvesborgs kommun firar de nya invånarna som har fått svenskt medborgarskap.

Efter det sa nyhetsuppläsaren bland annat att oppositionen i Sölvesborgs kommun var kritisk till förslaget då de ansåg att poängen med en medborgarskapsceremoni var att alla nya medborgare skulle välkomnas på samma sätt.

Inslaget kl. 6.30 spelades en kort sekvens med Sölvesborgs sverigedemokratiska kommunalråd, NN, upp där hon sa att Samstyret diskuterat om de skulle ha ett större firande för de som klarat SFI D. Inslaget 6.30 avslutades även med att nyhetsuppläsaren sa att NN avböjt att kommentera oppositionens kritik.

Nyheter i P4 Blekinge kl. 9.30

Inslaget inleddes på följande sätt.

(Nyhetsuppläsare) – Oppositionen riktar hård kritik mot Sverigedemokraterna [...] om Sölvesborgs idé om att särskilt belöna de som har klarat att lära sig svenska när kommunen firar nya invånare som fått svenskt medborgarskap.

Nyhetsuppläsaren sa sedan att oppositionen ansåg att poängen med ceremonin inte var att sätta betyg på hur mycket svenska en individ lärt sig utan att högtidlighålla de som blivit svenska medborgare. Därefter spelades en sekvens med en socialdemokratisk politiker i Sölvesborgs kommun upp. Efter det sa en reporter bland annat följande.

Sverigedemokraterna vill göra om medborgarskapsceremonin [...] från en ceremoni där alla firas med lunch, ett diplom och ett välkomsttal, till att, som [NN] säger, ha ett större firande för de nya medborgare som pratar bra svenska.

Avslutningsvis spelades en sekvens med NN upp där hon sa att det kunde finnas en poäng med att hylla de som klarar av att bli en del av det svenska samhället.

Morgon i P4 Blekinge

Inslaget, som sändes två gånger under morgonen, inleddes med att programledaren sa att SD ville belöna de som klarat av att lära sig svenska nästa gång Sölvesborgs kommun skulle fira invånare som fått svenskt medborgarskap. Därefter spelades en sekvens med NN upp där hon hördes säga bland annat följande.

Vi har till exempel pratat om i Samstyret om vi skulle ha något större firande för de som klarar SFI D. Just för att skapa incitament för dem [---]. Det kan finnas en poäng att hylla de som klarar av att bli en del av det svenska samhället. Det handlar inte om att skapa några A- eller B-lag utan det handlar om att skapa incitament och att visa uppskattning till de som faktiskt anstränger sig.

Därefter sa programledaren bland annat följande.

Sverigedemokraterna vill göra om medborgarskapsceremonin [...] från en ceremoni där alla firas med lunch, ett diplom och ett välkomsttal, till att, som [NN] sa i *Ekots lördagsintervju* i oktober, ha ett större firande för de nya medborgare som pratar bra svenska. Exakt vad det större firandet ska bestå i har Samstyret inte bestämt, men det kan bli något utöver det som är lagstadgat, säger [NN].

Programledaren sa sedan att oppositionen i kommunen var kritisk till förslaget, varav en sekvens med en socialdemokratisk kommunpolitiker spelades upp. Kommunpolitikern sa bland annat att poängen med en medborgarceremoni var att välkomna medborgare som de är och inte utefter vad de gjort. Programledaren sa även att NN avböjt att kommentera oppositionens kritik.

ANMÄLAN

Inslagen har anmälts av NN som sammanfattningsvis anför följande.

Inslagen var missvisande eftersom det som diskuterats inom Samstyret inte var att ändra den befintliga medborgarskapsceremonin, utan att ha ytterligare en tillställning för nya medborgare som väljer att bli en del av samhället. Samstyret tar idag emot ett statligt bidrag för ceremonin som omfattar alla nya

medborgare. Detta informerade anmälaren en reporter vid Sveriges Radio AB (SR) om via e-post dagen innan inslagen sändes. Vidare var detta en fråga som diskuterades av hela Samstyret – inte endast SD – och inte något som beslutats. Det var därför felaktigt att i inslaget hävda att SD ville förändra den lagstadgade ceremonin så att den bara vänder sig till vissa nya medborgare. En sådan ändring vore olaglig.

NN har även anmält en artikel i ämnet på SR:s webbplats.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SR anser att inslagen stämmer överens med kraven på opartiskhet och saklighet och anför sammanfattningsvis följande.

P4 Blekinge har vid flera tillfällen bevakat frågan om firande av nya medborgare i Sölvesborg. Den 30 oktober 2019 rapporterade redaktionen att årets firande av nya svenskar ställdes in, och kommunfullmäktiges ordförande förklarade att ett firande i stället skulle arrangeras till våren. Den 5 november 2019 hade planerna ändrats och en medborgarceremoni för nya svenskar skulle hållas före årsskiftet.

I början av november 2019 sökte SR NN för en intervju. Hon avböjde att medverka i en muntlig intervju men svarade på frågor via mejl den 6 november 2019. SR uppfattade då NN som att det utökade firandet kunde utgöra en del av den befintliga ceremonin. I samma mejlkonversation avböjde NN att kommentera den kritik som riktades mot förslagen från oppositionen.

Efter att de aktuella inslagen hade sänts hörde NN av sig och påtalade vad hon ansåg felaktigt. Dagen efter, den 8 november 2019, sände P4 Blekinge en rättelse i nyheterna kl. 16.30 och kl. 17.30 samt i eftermiddagsprogrammet kl. 17.15. Även artikeln på webbplatsen rättades.

P4 Blekinge sände sedan två uppföljande inslag. Dels den 27 november 2019 om att datum för välkomstceremonin för nya medborgare var bestämt, dels den 18 december 2019 om att ceremonin hade hållits i Sölvesborg kvällen före. Inslagen har haft stort nyhetsvärde, både lokalt och på riksplanet. Både den politiska ledningen med anmälaren i spetsen, fullmäktiges ordförande, oppositionen, sakkunnig på Länsstyrelsen och arrangörer samt berörda nya medborgare har kommit till tals.

INFORMATION

Granskningsnämnden har tagit del av den rättelse som sändes kl. 16.30 och 17.30 i *Nyheter i P4 Blekinge* samt kl. 17.15 i *Eftermiddag i P4 Blekinge*. Den löd som följer.

(Programledare) – Och så har vi en rättelse. Igår rapporterade vi att Sverige-demokraterna i Sölvesborg vill göra ett extra firande för de som klarat SFI nästa gång kommunen håller en ceremoni för att fira de som fått sitt medborgarskap under det gångna året. Efter vår rapportering har SD hört av sig och sagt att deras idé är att eventuellt ha ett extra firande för de som klarat SFI, som en egen ceremoni, och inte som en del av kommunens obligatoriska medborgarskapsceremoni.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SR ska beriktiga uppgifter som förekommit i ett radioprogram när det är befogat (15 § i sändningstillståndet). SR ska behandla en begäran om beriktigande skyndsamt. Ett beriktigande ska sändas så snart det kan ske i ett för publiken naturligt sammanhang.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Inslaget i *Morgon i P4 Blekinge* samt sändningen kl. 9.30 i *Nyheter i P4 Blekinge* kunde ge uppfattningen att Sverigedemokraterna i Sölvesborgs kommun ville ersätta kommunens medborgarskapsceremoni med en ceremoni för de som klarat en viss språkkurs. I och med de rättelser som sändes dagen efter det aktuella inslaget anser granskningsnämnden dock att SR följt bestämmelsen om beriktigande. Inslaget i *Morgon i P4 Blekinge* och sändningen kl. 9.30 i *Nyheter i P4 Blekinge* strider därför inte mot kravet på saklighet. Eftersom NN hade givits möjlighet att kommentera den kritik som riktades mot den fråga som diskuterats i Samstyret strider inslagen inte heller mot kravet på opartiskhet.

Nämnden kan inte finna att sändningarna i kl. 6.30, 7.30 och 8.30 *Nyheter i P4 Blekinge* strider mot kraven på saklighet. Eftersom NN hade givits möjlighet att kommentera den kritik som riktades mot den fråga som diskuterats i Samstyret strider inslagen inte heller mot kravet på opartiskhet.

Det ingår inte i nämndens uppgift att pröva information på SR:s webbplats. Denna del av anmälan lämnas därför utan åtgärd.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Erik Fichtelius efter föredragning av Elin Ackerberg.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Elin Ackerberg

Originalhandling med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.